

Vexpan Expertteam vraag: 2014-002

Vraag:

Gemeenten hanteren nog wel eens het principe, dat het garage parkeren niet duurder mag zijn dan het straat parkeren. 'Vroeger' was dat met een uurtarief wat makkelijker uitvoerbaar en controleerbaar, maar nu veelal in garages per tijdseenheid van bijvoorbeeld 25 of 50 minuten wordt gerekend, is de prijs die je werkelijk moet betalen in een garage vaak veel hoger.

- Is parkeren per uur in de garage in Nederland meestal duurder dan op straat ?
- En is dat een onderwerp van bespreking of discussie in Nederland?
- Welke mogelijkheden zijn er om dit via de tarieven op te lossen, zodat meer straatparkeerders zullen kiezen voor parkeren in de garage i.p.v. op straat ?

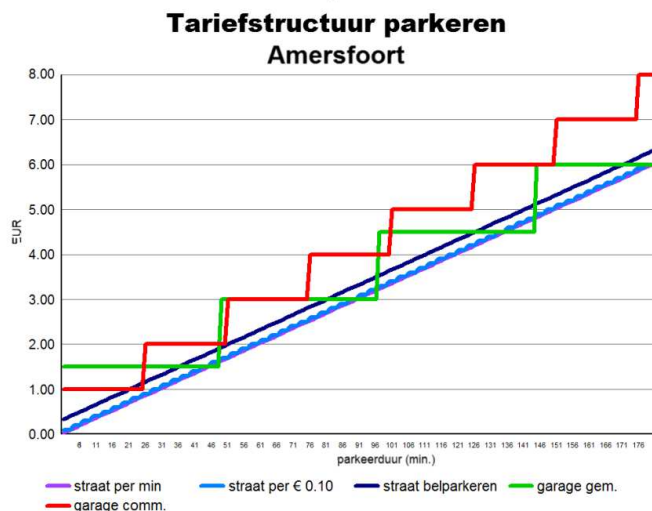
Antwoord:

Door de vraagsteller wordt als voorbeeld verwezen naar de situatie in Amersfoort, waar het tarief voor straatparkeren is gebaseerd op € 2,- per uur, en de kleinste geaccepteerde munteenheid indertijd € 0,10 (onlangs is Amersfoort overgegaan op uitsluitend cashless betalen -door middel van pin, creditcard of belparkeren- op straat). In feite gold daar dan voor cashbetaling bij straatparkeren een parkeertarief van € 0,10 per 3 minuten of gedeelte daarvan.

In de gemeentelijke parkeergarages in de binnenstad geldt in Amersfoort een tarief van € 1,50 per 48 minuten of gedeelte daarvan, terwijl in de parkeergarages van commerciële exploitanten een parkeertarief wordt gehanteerd van € 1,00 per 25 minuten of gedeelte daarvan.

In figuur 1 is voor Amersfoort uitgewerkt welk bedrag aan parkeergeld een parkeerder betaalt, bij parkeerduren van 1 tot 180 minuten. Voor straat parkeren is hierin ook opgenomen 'parkeren per minuut', een onderwerp dat de laatste tijd veel in de aandacht heeft gestaan, en belparkeren. Belparkeren is in feite ook een vorm van betalen per minuut, met dien verstande dat per parkeerhandeling ook een bedrag voor handlingskosten wordt berekend. Dit bedrag varieert per provider en per contractvorm (abonnement of kosten per handeling). Als gemiddeld bedrag is in deze notitie uitgegaan van € 0,30 per parkeerhandeling.

Figuur 1: Parkeerkosten naar parkeerduur, Amersfoort

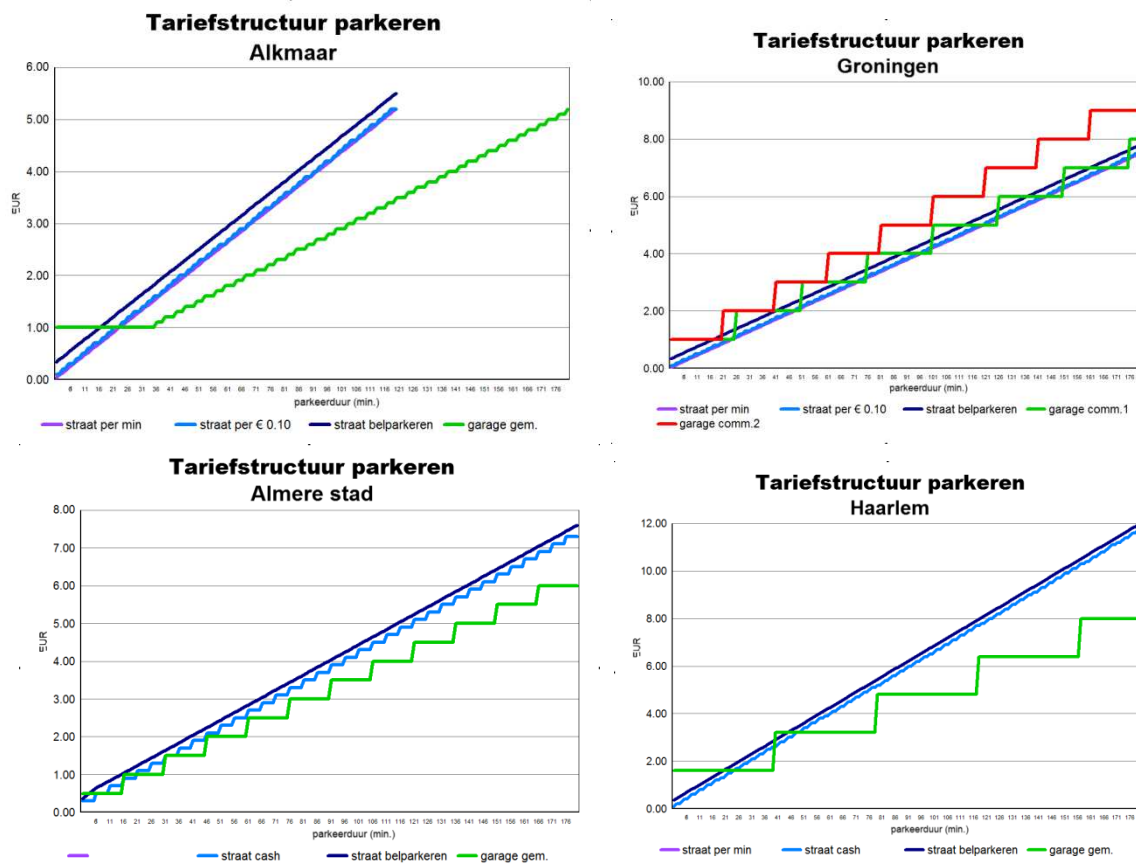
Een parkeerder die precies 1 uur parkeert is, zo blijkt uit deze figuur, op straat ‘aan de meter’ € 2,-- kwijt, met belparkeren is dat € 2,30 en in de parkeergarages zijn de kosten € 3,--.

Verder is te zien dat het opknippen van het parkeertarief in stukjes ter waarde van € 0,10 heel dicht blijft bij de parkeertarieven op basis van ‘parkeren per minuut’.

Overigens blijkt uit deze figuur dat de tariefstructuur in Amersfoort zodanig is dat bij vrijwel elke parkeerduur straatparkeren goedkoper is dan parkeren in een parkeergarage. Alleen wanneer een automobilist 48 minuten of een veelvoud daarvan in een gemeentelijke parkeergarage parkeert (‘de bloktijden volledig gebruikt’) is hij net iets goedkoper uit dan op straat. De vooronderstelling daarbij is overigens wel dat de parkeerder bij de parkeerautomaat nauwkeurig weet in te schatten hoeveel minuten hij zal gaan parkeren, iets wat in de praktijk niet het geval zal zijn. De meeste parkeerders die op straat parkeren kopen ruim parkeertijd in, en betalen daarmee ook voor een aantal ongebruikte minuten parkeertijd.

De situatie in Amersfoort is zeker niet vergelijkbaar met veel andere steden, vaak zijn de tariefstructuren zodanig gekozen dat de verschillen groter uitvallen, en straatparkeren in veel gevallen duurder uitvalt dan een vergelijkbare parkeerduur in een parkeergarage. Voor een aantal situaties is in figuur 2 de tariefstructuur op een met figuur 1 vergelijkbare wijze weergegeven.

Figuur 2: Tariefstructuren Alkmaar, Groningen, Almere-Stad en Haarlem

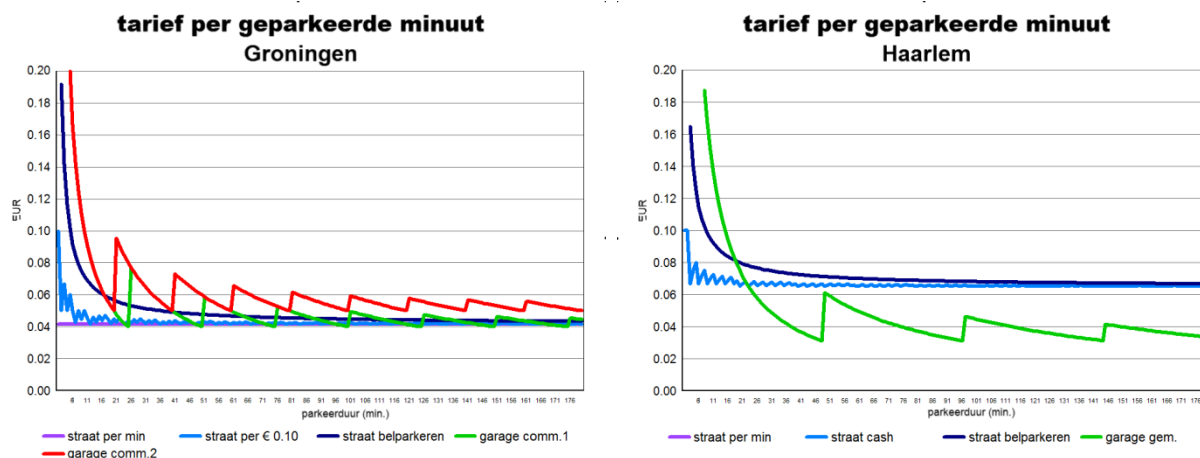

De tariefstructuur in Groningen vertoont veel gelijkheid met Amersfoort; in een aantal parkeergarages is het tarief aan het eind van de tariefblokken (in dit geval 25 minuten) net iets lager dan straatparkeren gedurende dezelfde parkeertijd. In andere parkeergarages, met tariefblokken van 20 minuten) ligt het tarief altijd hoger dan het straattarief.

In de andere voorbeelden is parkeren in parkeergarages (vrijwel) altijd goedkoper dan op straat. In Almere is dat praktisch vrijwel vanaf een parkeertijd van een paar minuten. In Haarlem (tariefblokken van 39 minuten in de parkeergarage) ligt het omslagpunt op ca. 25 minuten, in Alkmaar op 20 minuten (instaptarief van €1,-- voor de eerste 35 minuten, daarna € 0,028 per minuut, afgerond op € 0,10 als kleinste betaaleenheid).

Bij toepassing van tariefstappen varieert het toegerekend tarief per minuut (hoeveel kost parkeren per minuut afhankelijk van parkeerduur) nogal. Dat was natuurlijk ook toen parkeren nog voornamelijk per uur werd afgerekend het geval, maar door de vele, verschillende, tariefstructuren die worden gehanteerd komt dat nadrukkelijker in beeld. Voor twee van de eerder gepresenteerde steden is dat in beeld gebracht in figuur 3:

Figuur 3: toegerekende parkeerprijs per minuut, bij verschillende parkeerduren en verschillende tariefstructuren

Er zijn hier twee voorbeelden weergegeven, één waarbij parkeergarages structureel (meestal) duurder zijn van straatparkeren, en één waarbij straatparkeren duidelijk duurder is dan parkeren in een parkeergarage. De invloed van tariefstappen is duidelijk zichtbaar, een parkeerder die zijn volledige tariefstap ‘opgebruikt’, betaalt per minuut gerekend de laagste prijs. Voor zeer korte parkeerduren in de eerste tariefstap lopen de prijzen per minuut zeer hoog op.

Deze figuren laten duidelijk zien dat een vergelijking van parkeertarieven op basis van de prijs van één uur parkeren zeer arbitrair is en sterk afhankelijk van hoe tariefstappen toevallig verlopen. Martens pleit daarom voor een referentietarief, te berekenen door het gemiddelde te nemen van een aantal (gangbare) parkeerduren in centrumgebieden. Hij stelt voor daarvoor het parkeertarief voor 45 minuten, 1 uur en 15 minuten, 1 uur en 30 minuten, 1 uur en 45 minuten, 2 uur en 15 minuten, en 2 uur en 45 minuten. Het gemiddelde over deze 6 waarden is dan het referentietarief. (Van parkeren per uur naar parkeren per minuut, Peter Martens, Vexpansie 2012)

Voor de onderzochte steden zou dat uitkomen op de volgende waarden:

	STRAAT		GARAGE	
	cash	bel-parkeren	gem	comm
Alkmaar*	€ 3.45	€ 3.71	€ 2.28	nvt
Almere Stad	€ 4.20	€ 4.50	€ 3.42	nvt
Amersfoort	€ 3.42	€ 3.72	€ 3.75	€ 4.50
Groningen**	€ 4.32	€ 4.57	€ 4.50	€ 5.67
Haarlem	€ 6.72	€ 6.96	€ 5.07	nvt

*Berekend over 4 waarden (straatparkeren gelimiteerd tot 2 uur)

** Commerciële parkeergarages met verschillende tariefstructuren

Deze methode met referentietarieven geeft een goed overall beeld van de verhouding tussen de tarieven voor straat- en garageparkeren. Zoals uit de gedetailleerde profielen van de tariefstructuren bleek zijn er dan ook situaties waarin een bepaalde parkeerduur een ander beeld te zien geeft dan

het algemene beeld (bij x minuten parkeren is garage duurder dan straatparkeren, of juist andersom), maar op deze wijze ontstaat wel een gestandaardiseerde vergelijkingsmethode die minder wordt beïnvloed door toevallige tariefstructuren. De gekozen te vergelijken parkeerduren zijn zeker in grotere steden realistisch, voor kleinere steden zou wellicht een andere set tijden, waarin parkeren langer dan twee uur minder zwaar meetelt, te overwegen zijn.

Het overzicht bevestigt de conclusie die ook al eerder was getrokken dat van de voorbeeldsteden Amersfoort en Groningen straatparkeren overall goedkoper is dan parkeren in parkeergarages, althans als uitgegaan wordt van de feitelijke parkeerduur; in de praktijk koopt de parkeerder op straat meer tijd in dan hij gebruikt. In relatie tot belparkeren op straat zijn de tarieven voor parkeergarages vergelijkbaar.

In de overige voorbeelden is parkeren in parkeergarages goedkoper dan parkeren op straat.

Hiermee zijn de gestelde vragen als volgt te beantwoorden:

Is parkeren per uur in de garage in Nederland meestal duurder dan op straat?

Dat is zeker niet overal het geval. Door de verschillende tariefstructuren zijn de tarieven wel vaak moeilijk te vergelijken. Het gebruik van een gestandaardiseerd referentietarief kan de vergelijking transparanter maken.

En is dat een onderwerp van bespreking of discussie in Nederland?

Parkeertarieven zijn in zijn algemeenheid onderwerp van discussie. Daarbij wordt wel vaak gefocust op het uurtarief, maar over het algemeen ligt de nadruk in de discussies veelal op 'eerlijker' tarieven op basis van gebruikte parkeertijd. Welke keuzes daarin gemaakt worden is vaak ook beïnvloed door politiek-bestuurlijke en financiële overwegingen.

Welke mogelijkheden zijn er om dit via de tarieven op te lossen, zodat meer straatparkeerders zullen kiezen voor parkeren in de garage i.p.v. op straat?

Die zijn er, maar hebben uiteraard alleen invloed op die klanten die hun keuze van de locatie in belangrijke mate laten afhangen van het prijsverschil. Dit zal echter vaak een minderheid van de klanten zijn. Een prijsverschil is slechts een van de vele factoren die de keuze van een parkeerder voor een locatie bepaalt.

Voor zover het parkeertarief van invloed is op de keuze van een parkeerder zal daarbij niet in de eerste plaats naar het (arbitraire) uurtarief moeten worden gekeken, maar naar een zodanige tariefstructuur dat -zeker bij een parkeerduur van meer dan 30 minuten- de te betalen prijs in de parkeergarage lager uitvalt dan voor eenzelfde parkeerduur op straat. Kleinere stappen in de tariefstructuur, eventueel gecombineerd met een instaptarief lijkt daarbij een goede weg. Zeker bij cashless betalen zijn 10ct stappen zeker mogelijk, zowel op straat als in garage. Diverse gemeentes gaan inmiddels over naar volledig cashless betalen voor straatparkeren. Ook in parkeergarages is dit in te voeren.

Indien men cash-betalingen wil handhaven zou daaraan een gekoppeld kunnen worden dat daarvoor grotere stappen gelden (dit stimuleert gebruik van cashless betalen). Gedacht zou kunnen worden aan een minimale muntinworp (bijvoorbeeld € 0.50, afhankelijk van parkeertarieven natuurlijk). Kleinere munteenheden brengen grotere kosten en risico's met zich mee (handlingkosten, te veel wisselgeld in automaten, diefstal en braak).